

Bane som denne, og jeg skal ogsaa erkjende, at der stilles saa overordentlig store Krav til Statskassen for en meget lang Arraekke, at det vil have sin Betænknelighed for Staten at indlade sig paa at bygge en saadan Sidebane som denne fra Odense til Svendborg, og dette gjælder naturligvis ikke alene om denne Sidebane, men ogsaa om Sidebanerne fra Randers til Grenaa og fra Silkeborg til Herning. Overfor det Krav, der stilles til Statens Finantfer paa 17½ Million til Befæstningsøsemet, — hvad der vil tynge paa Finantferne i en lang Række af Aar — jeg haaber nemlig, at i det Mindste en stor Del af dette Beløb vil blive bevilget — overfor de Penge, som ville medgaa til Broen over Limfjorden, og overfor de mange andre store Byrder, som man kan nævne som kommende til at paahvile Statskassen, er det maaske ubilligt at forlange, at Staten allerede nu skal give sig af med at bygge saadanne Sidebaner; men deraf følger ikke, at Staten skal stille sig i den Grad karrig overfor disse Baner, at den ikke skulde føle sig forpligtet til at bevilge til dem et saa stort Beløb, som i Forbindelse med store, men rimelige Udfræ fra de interesserede Kommuner og de private Eiers Side vil kunne gjøre disse Baner mulige. Navnlig forekommer det mig, at det bør komme i Betragtning, at Forholdene ere extraordinære, idet Priserne i de sidste Aar ere saa opskruede, at den Understøttelse, der for blot et Par Aar siden vilde have været tilstrækkelig, nu maa siges langt fra at være det. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds bemærkede, at han ikke havde noget Serdeles imod Lovforslagets Bestemmelse om de 40,000 Rd. pr. Mil, og at han eventuelt vilde finde det ganske rimeligt, om Staten ydede et Bidrag, enten det nu blev 40,000 Rd. eller 50,000 Rd. eller maaske en betydelig mindre Sum; det var ikke dette, hvorpaa det kom an, sagde det ærede Medlem, men han ansaa det ikke for rigtigt, om Staten strax fra Begyndelsen af vilde erklære, hvor Meget den vilde give, og det ærede Medlem mente, at det maatte være de vedkommende Egnelsh, der satte Sagen i Gang og skaffede Midler tilveie. Naar dette var gjort, skulde de komme til Staten og sige: Nu have vi sat Sagen i Gang og skaffet saa og saa Meget tilveie; vil Staten nu give, hvad der yderligere behøves? Naar saa Ministeren fandt, at det Restbeløb, der endnu udfordredes, med Billighed kunde kræves af Staten, skulde han komme til Rigsdagen med Begjæring derom. Jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at en saadan Maade at tage Sagen paa vil være meget upraktisk, thi man kan virkelig ikke faae fornuftige Forretningsfolk, og navnlig kan man ikke faae Banker og andre Pengeinstituter til at arbejde for en Sag i flere Aar paa det aldeles Uvisse, for saa endelig efterat have overvundet en Mængde Vanskeligheder tilsidt at komme til Regjeringen og sige: Nu have

vi tilveiebragt Alt dette, vil nu Staten give Resten? og da faae til Svar derpaa: Nei, I maa gjøre mere endnu. Hele Frugten af mange Aars Arbejde vilde tabes ved et saadant Svar og det hele ligge til ingen Nytte. Paa denne Maade kan der altsaa Intet udrettes. Naar den høitærede Minister, som hedre end Thinget er inde i disse Jernbanesager, er kommen til den Anskuelse, at ingen af disse 3 Sidebaner vil kunne anlægges ad privat Veit uden et Tilskud fra Staten af 40,000 Rd. pr. Mil, og det saa tillige maa erkjendes, at dette Bidrag overhovedet er saa rimeligt, som der kan være Tale om, saa kan der virkelig for Rigsdagen ikke være nogen Betænknelighed ved at bevilge dette Beløb. Skulde der være Tale om at bevilge Mere, burde Sagen maaske stilles saaledes, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds mente, at de vedkommende Egne, efterat det har viist sig, at Arbejdet ikke lader sig gennemføre ved Hjælp af et Tilskud paa 40,000 Rd. komme til Staten og forlange Mere. Forsaavidt kan jeg erkjende, at det er rigtigt at blive staaende ved, hvad der her er Tale om, som et fast Tilskud, som man virkelig kommer til den Anskuelse, at der kan udrettes Noget med 40,000 Rd., hvilket jeg meget betvivler. Særlig med Hensyn til § 2, 3die Stykke, som allerede er omtalt tidligere, skal jeg bemærke, at det forekommer ogsaa mig ubilligt, at det alene skal være de Kommuner, der ligge op til Jernbanerne — saaledes forstaaer jeg det nemlig — der skulle bidrage Halvdelen af Expropriationsudgifterne. Det maa jo erindres, at i Henhold til Loven af 26de Mai 1868 have alle Kommunerne i Jyens Stift undtagen paa Derne Syd for Jyen bidraget til den fynffe Kommune, og at de fleste Kommuner, for ikke at sige alle Kommunerne, i Sylland ligeledes have bidraget til de jydffe Baner. Ganske vist er der senere fra Ministeriets Side foretaget en saadan Fordeling, at Svendborg Amt kommer til forholdsvis at svare halvt af sit Hartkorn mod Odense Amt; men vist er det i ethvert Tilfælde, at hele Svendborg Amt er kommet til at svare 24 St. pr. Rd. Hartkorn og endnu den Dag i Dag svarer dette Beløb til en Bane, som næsten ikke berører Svendborg Amt. I Betragtning heraf er det vistnok ikke ubilligt, om der i Svendborg Amt næres den Forventning, naar der nu bliver Tale om en Bane fra Odense til Svendborg, altsaa en Bane i Svendborg Amt, at der, ligesaa vel som der med Hensyn til den sidste Bane er bidraget for hele Jyens Vedkommende, ogsaa vil blive bidraget fra hele Jyen med Hensyn til Expropriationen til denne Bane. Man vil selvfølgelig erkjende, at ligesom det var Tilfældet, da der var Tale om den sidste Bane, at Svendborg Amt kun svarede halvt mod Odense Amt, saaledes burde nu det Omvendte være Tilfældet, men det er vistnok ubilligt, at alene Svendborg Amt og navnlig de Egne, som Banen særlig kommer til Gode, skulde være ene om at bære den halve Expropriation, og navnlig vilde det være